

MESTNA OBČINA CELJE
KABINET ŽUPANA
Trg celjskih knezov 9, 3000 Celje
T 03 42 65 650 / F 03 42 65 682
kabinet-zupana@celje.si
www.celje.si
DŠ 56012390

Sporočilo za medije

Igra na otroških igriščih v Celju ne ogroža zdravja otrok

Celje, 16. marec 2016 - Glede na televizijska prispevka o onesnaženosti otroških igrišč v Celju, ki sta v zadnjih dneh povzročila zaskrbljenost med občani, želi Mestna občina Celje pojasniti nekatera dejstva, ki so ključna za pravilno razumevanje te problematike. Raziskave namreč potrjujejo, da otroci z igro na otroških igriščih v Celju (tudi v peskovnikih) niso zdravstveno ogroženi. Če bodo strokovnjaki ocenili, da je potrebno analizirati krvne vzorce otrok, bo Mestna občina Celje takšno analizo naročila.

Mestna občina Celje je že v letu 2005 naročila monitoring tal na trinajstih otroških igriščih na območju celjskih vrtcev, katerega namen je bil ugotoviti stanje kakovosti tal. Analiza tal je bila izvedena za dve potencialno škodljivi kovini, kadmij in svinec, ki sta zaradi starih industrijskih bremen prisotna v tleh na celotnem območju občine. V večini vzorcev tal otroških igrišč so bile ugotovljene presežene mejne in opozorilne vrednosti teh dveh škodljivih snovi glede na veljavno slovensko zakonodajo. Na eni lokaciji vzorčenja (Vrtec Tončke Čečeve - enota Gaberje) so bile ugotovljene kritične vrednosti teh dveh potencialno škodljivih snovi. V tleh otroškega igrišča vrtca na Ljubečni niso bile ugotovljene presežene mejne vrednosti za kadmij in svinec.

Zaradi takšnih rezultatov monitoringa je občina v letu 2007 naročila posebno raziskavo, s katero smo želeli pridobiti strokovno oceno tveganja za zdravje otrok zaradi igranja na onesnaženih otroških igriščih. Raziskava »Ocena tveganja za zdravje zaradi izpostavljenosti otrok nevarnim snovem v tleh pri uporabi otroških igrišč vrtcev v Celju in okolici« je bila končana v letu 2009. Izdelal jo je primarij in docent dr. Ivan Eržen (ZZV Celje).

V raziskavi so bili opredeljeni vsi viri vnosa kadmija in svinca v telo otroka - preko živil, vode, zraka, tal, prahu, mivke. Opredeljeni so tudi deleži, ki predstavljajo glavne načine vnosa teh dveh onesnaževal v telo otroka.

Otroci so ob igranju izpostavljeni vnosu prašnih delcev mivke ali zemlje (odvisno od tega, kje se zadržujejo) preko rok v usta. Iz rezultatov o biološki dostopnosti kovin iz tal, mivke, prsti je mogoče sklepati, da je delež kovin, ki je v prebavnih sokovih na voljo za absorpcijo v krvni obtok, zelo nizek. V raziskavi je bilo ugotovljeno, da je prispevek k skupni obremenitvi z določeno kovino zanemarljivo majhen. V sklepni oceni omenjene raziskave je navedeno, da zaradi igranja na igriščih vrtcev v Celju ne prihaja do povečanega tveganja za zdravje otrok. Rezultati te raziskave so dostopni v arhivu Mestne občine Celje in objavljeni v zborniku »Onesnaženost okolja in naravni viri kot omejitveni dejavnik razvoja v Sloveniji - modelni pristop za degradirana območja (Inštitut za okolje in prostor, september 2010, str. 97). Zbornik je na voljo tudi v Osrednji knjižnici Celje.

Marko Zupan, ki je pred kratkim v imenu Biotehniške fakultete analiziral vzorce zemlje z igrišča vrtca Zarja na Lavi (kar je bila osnova za omenjena televizijska prispevka), je v ugotovitvah zapisal tudi:

»Izmerjene vrednosti vseh treh elementov so malo večje od opozorilnih vrednosti in precej manjše od kritičnih vrednosti, zato v splošnem takšna tla sicer smatramo kot onesnažena, vendar bi lahko uporabili tudi pridevnik ne močno onesnažena.«

Igra v peskovnikih je varna

Ko je izvajalec v raziskavi, ki se je izvajala leta 2007, ugotovil, da je bila mivka v peskovnikih prekomerno obremenjena s kadmijem in svincem, je **Mestna občina Celje zagotovila zamenjavo mivke v vseh peskovnikih na območju celjskih vrtcev. Mivka, ki se v peskovnikih uporablja danes, izpolnjuje zahteve Smernice za mivko za otroška igrišča peskovnikov in igrišča.** Občina je od dobavitelja mivke pridobila tako kemične analize vsebnosti težkih kovin kot ostale listine, iz katerih je razvidno, da mivka ustreza predpisanim standardom. To je bilo ugotovljeno tudi v kontrolnem vzorcu mivke na otroškem igrišču vrtca na Lavi, ko je Biotehnična fakulteta opravila kontrolni monitoring in pri tem na več mestih odvzela tudi vzorce mivke.

Analiza krvi je potrdila ugotovitve ZZV Celje

V letu 2007 je Zavod za zdravstveno varstvo Celje na željo staršev opravil tudi preiskavo vzorcev krvi v skupini 26 otrok, ki se med igro zadrževali v prekomerno onesnaženi mivki. **Laboratorijske analize vzorcev krvi so potrdile, da presežene vrednosti svınca in kadmija v mivki niso ogrozile zdravja in razvoja teh otrok.** Ugotovljene vrednosti svınca in kadmija so se gibale v varnem območju za zdravje. (Vir: Sklepno pojasnilo staršem otrok v Vrtcu Anice Černejeve, prim. doc. dr. Ivan Eržen, Celje, 19. marca 2007).

Protokol ravnanj pri igri

V želji, da bi zagotovili še večjo varnost otrok, smo v sodelovanju s predstavniki vrtcev in Nacionalnega Inštituta za varovanje zdravja, enota Celje pripravili **Protokol ravnanj pri igri otrok v peskovnikih in na otroških igriščih.** V protokol so vključeni še dodatni splošni in posebni preventivni ukrepi za zmanjševanje morebitnega vnosa škodljivih snovi, ki se izvajajo v vseh vrtcih in osnovnih šolah na območju Celja.

Prvi sklop ukrepov se nanaša na primerno vzdrževanje igrišč in peskovnikov, kar vključuje skrb za dobro pokritost tal, bodisi z zatravitevjo, bodisi z uporabo drugih naravnih ali umetnih materialov (lubje, leseni čoki, asfaltirane poti, tartan in druge umetne mase ...) ter uporabo mivke v peskovnikih, ki ustreza Smernicam za mivko za otroška igrišča peskovnikov in igrišča, ki jih je pripravilo Ministrstvo za zdravje, Urad za kemikalije. S temi ukrepi se še dodatno zmanjšuje prašenje ob suhem vremenu (dvigovanje prahu) in tako tudi možnost vnosa onesnaževal iz tal z vdihavanjem in z umazanimi rokami.

Drugi sklop ukrepov predvideva pogosto umivanje rok, vsekakor pa vedno po prihodu z igrišča in pred malico oziroma kosilom, mokro čiščenje tlakovanih površin, igrala in igral.

Kljub zgoraj navedenim dejstvom bo Mestna občina Celje s strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje pridobila strokovno mnenje o potrebnosti izvedbe posebne raziskave, v kateri bi analizirali vzorce krvi širše populacije otrok na območju Celja. Če bomo pridobili mnenje, da je potrebno izvesti takšno raziskavo, jo bomo tudi naročili.

Datum: 16. marec 2016
Št. zadeve: 091-6/2016